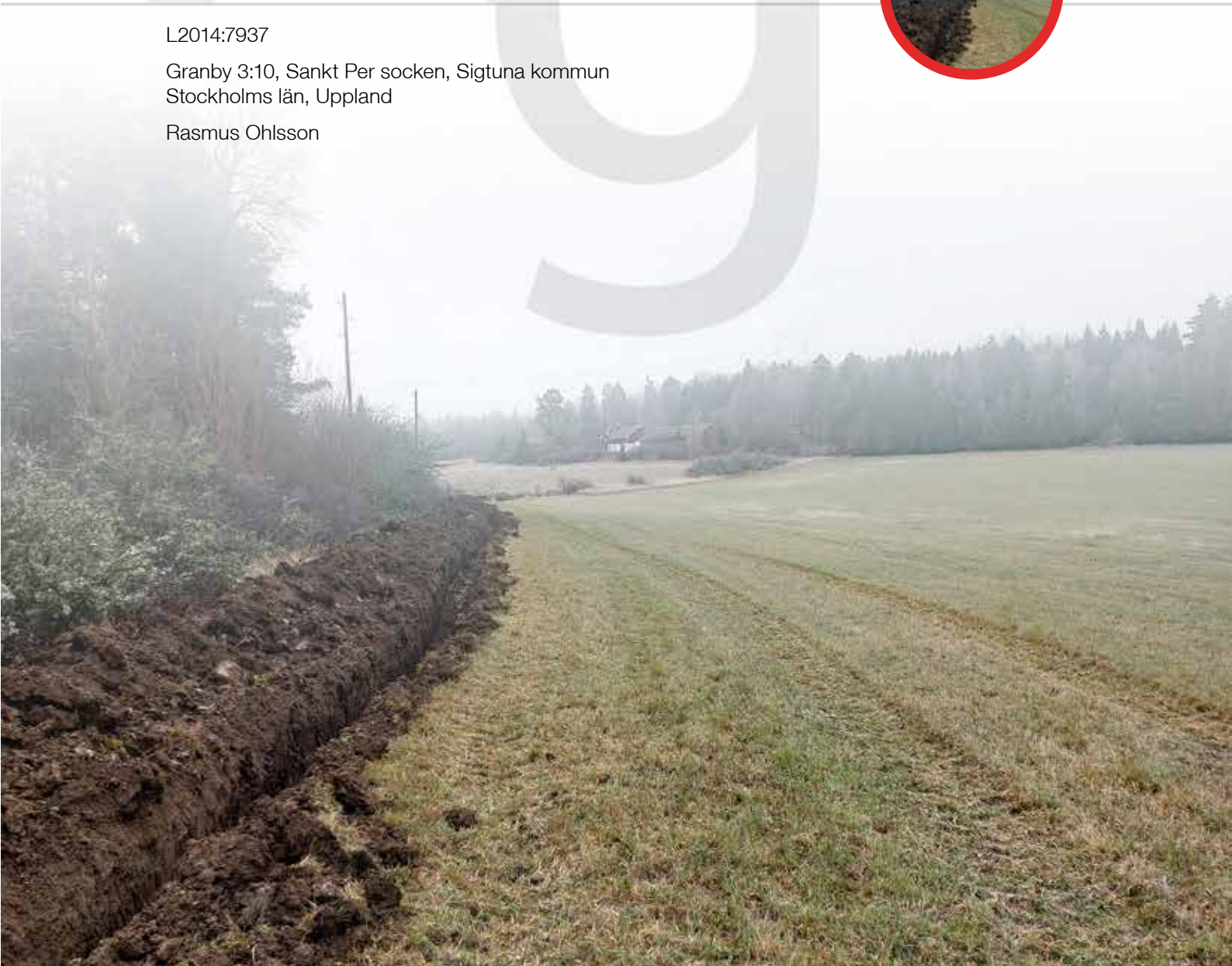

Schaktningsövervakning intill gravfält utanför Granby

L2014:7937

Granby 3:10, Sankt Per socken, Sigtuna kommun
Stockholms län, Uppland

Rasmus Ohlsson

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB
Radiatorvägen 11, 702 27 Örebro
Telefon 019-609 04 10
www.arkeologgruppen.se
arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

Översiktskarta över Sverige med
Stockholms län markerat i rött.

© 2026 Arkeologgruppen AB
Arkeologgruppen rapport 2026:13
Lst dnr 431-45852-2023

Författare	Rasmus Ohlsson
Kvalitetsgranskning	Annica Ramström
Grafisk form	Mikael Johansson
Omslagsfoto	Undersökningsområdet från norr. Till vänster i bild syns schaktet S1 och utkanten av höjden där gravfältet L2014:7937 ligger.
Foto	Arkeologgruppen AB om inte annat anges i figurtexten.

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgängliga på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

Fastighetskartan: © Lantmäteriet Dnr: R50223371_200001

Terrängkartan, samt GSD-Översiktskartan: Lantmäteriet (CC0)

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2026:13

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING
I FORM AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

Schaktningsövervakning intill gravfält utanför Granby

L2014:7937

Granby 3:10, Sankt Per socken, Sigtuna kommun
Stockholms län, Uppland

Rasmus Ohlsson

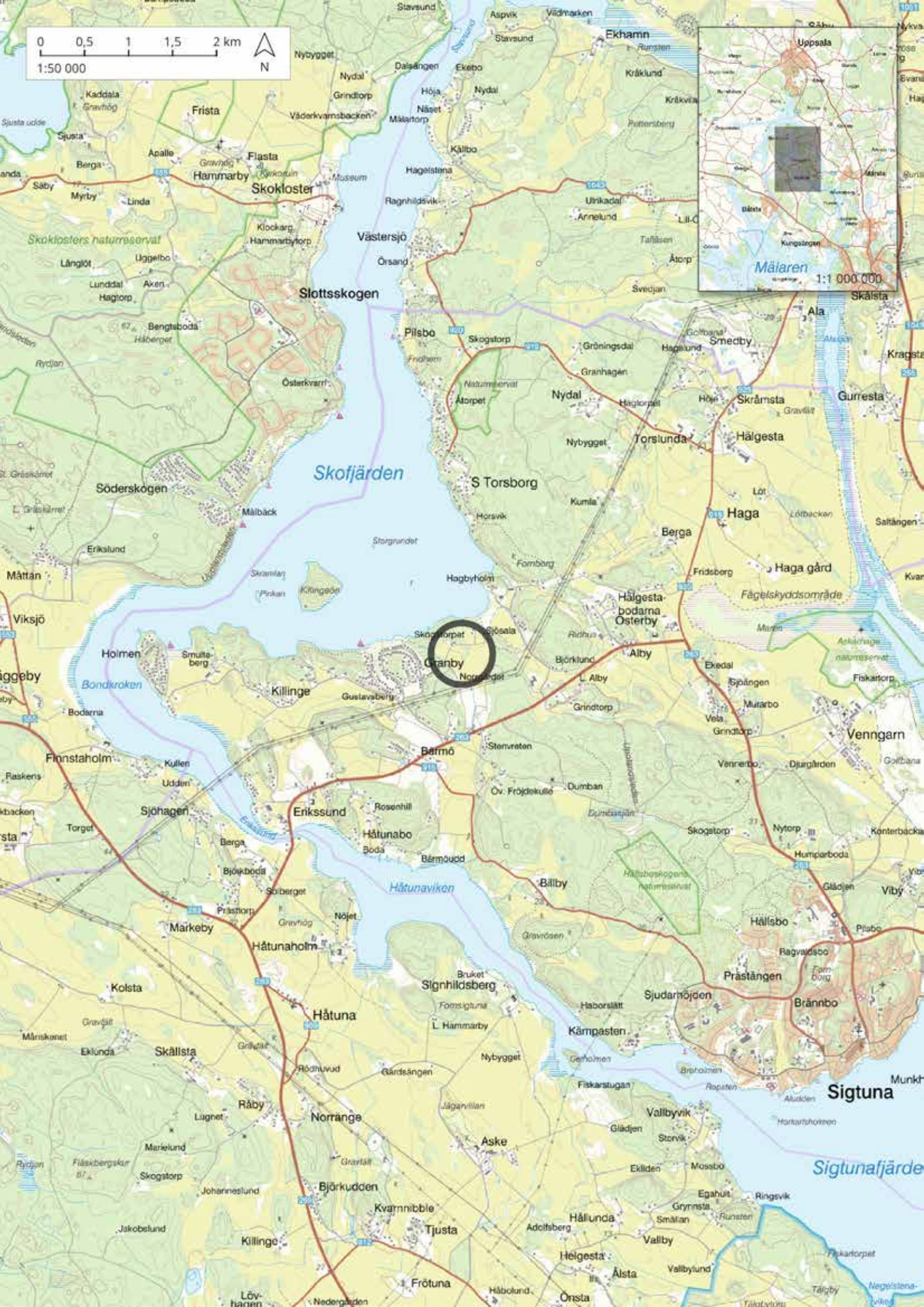
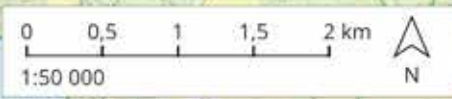
Lst dnr 431-45852-2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattande inledning.....	5
Bakgrund och kulturmiljö.....	5
Syfte och målgrupper.....	8
Metod och genomförande.....	8
Resultat.....	10
Schaktningsövervakning.....	10
Gravfältet L2014:7937.....	11
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen.....	12
Tekniska och administrativa uppgifter.....	13
Referenser.....	14
Förteckning över figurer.....	14
Förteckning över bilagor.....	14
Bilagor.....	15
<i>Bilaga 1. Schakttabell.....</i>	<i>15</i>

SAMMANFATTANDE INLEDNING

I samband med schaktning inom fastigheten Granby 3:10 i Sigtuna kommun utförde Arkeologgruppen AB en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning. Schaktningen berörde fornlämningsområdet till gravfältet L2014:7937. Beslutande i ärendet var Länsstyrelsen i Stockholms län. Schaktningsövervakningen innefattade grävandet av ett 115 meter långt, 0,6–0,8 meter brett och 0,8 meter djupt schakt i åkermark väster om gravfältet L2014:7937. I schaktet framkom ingenting av arkeologiskt intresse.

BAKGRUND OCH KULTURMILJÖ

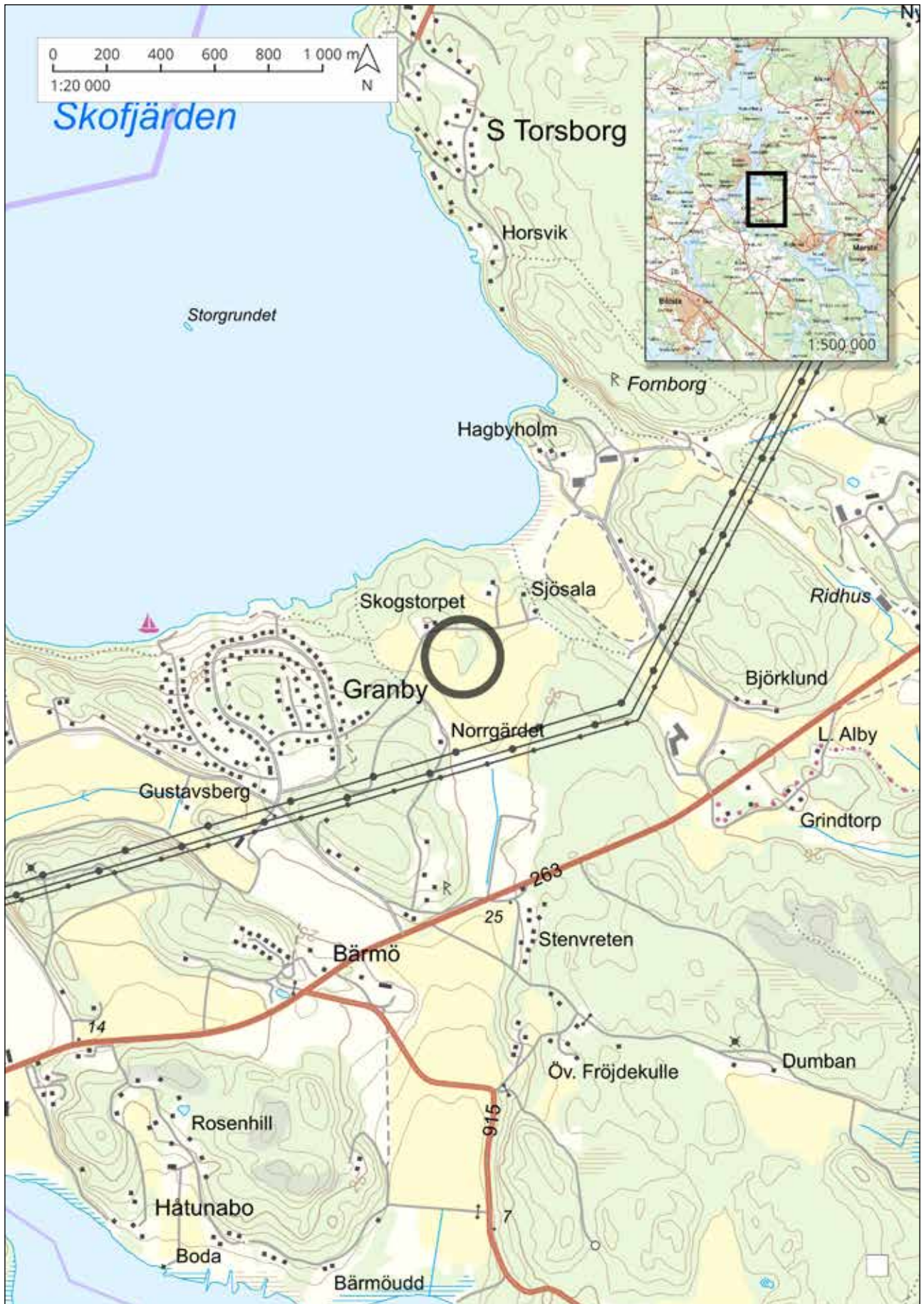

Gravfältet L2014:7937 är beläget på en moränhöjd och överblickar lägre liggande ytor av postglacial lera. De lägre liggande ytorna används idag som åkermark. Fornlämningsmiljön i området utgörs främst av gravfält bestående av stensättningar och till mindre del högar. I området finns även ett antal ensamliggande stensättningar, högar, stensträngar och fornlämningsliknande lämningar av stensättningskaraktär. Lämningarna är främst förlagda på moränhöjderna i landskapet, på vilka även den moderna bebyggelsen finns. År 2009 undersöktes två stengärdesgårdar, fossil åkermark, ett gränsmärke, två stensättningar och två härdar i Granby (undersökningen föregicks av en arkeologisk förundersökning år 2002). Kol från en av härdarna daterades till romersk järnålder-folkvandringstid (Kulturmiljöregistret, KMR).

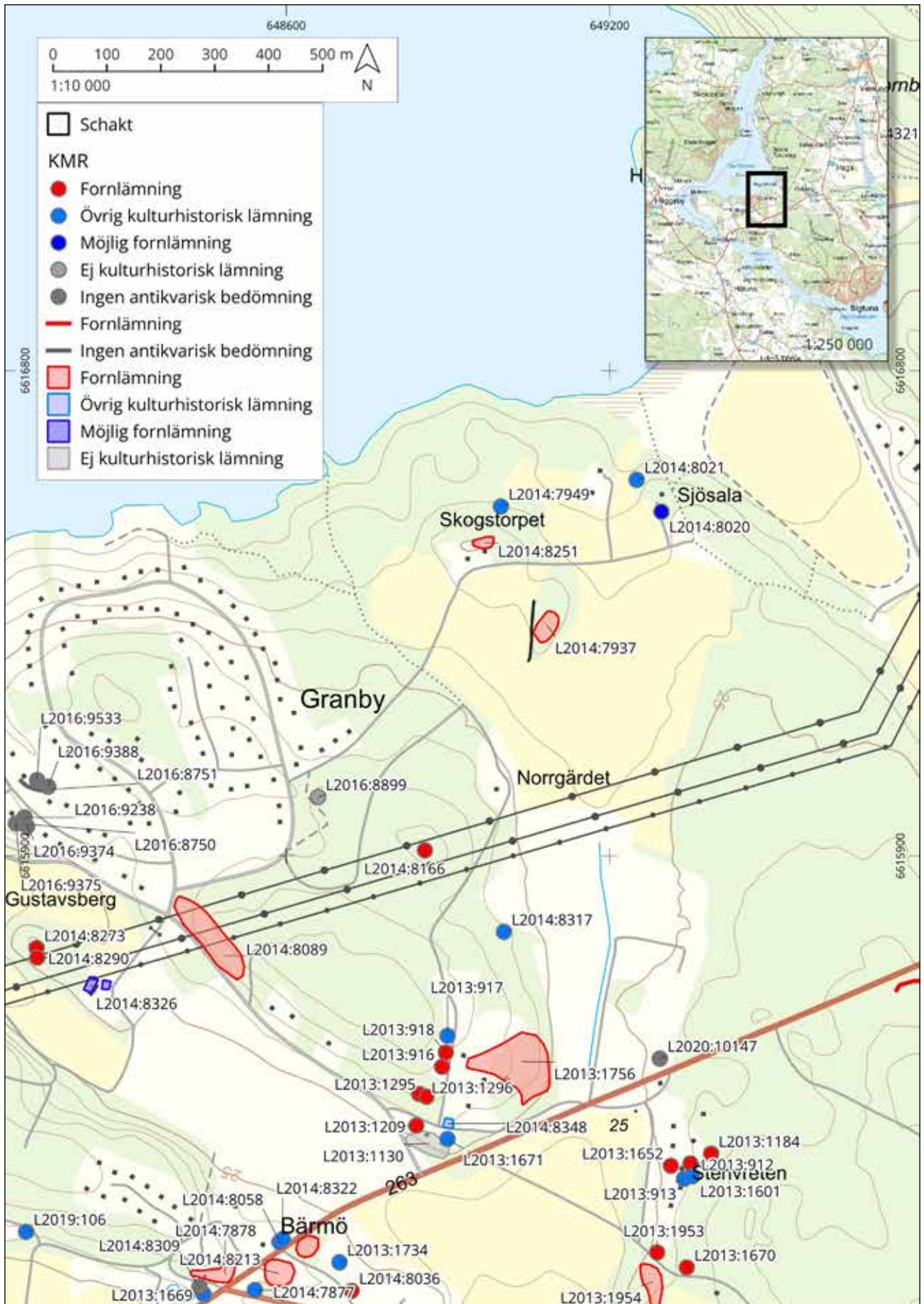
Öster om det nu aktuella undersökningsområdet utförde Stiftelsen kulturmiljövård en arkeologisk utredning längs en då planerad ledningsgata i nordöst-sydvästlig riktning. Totalt utgjorde utredningsområdet en närmare 20 kilometer lång sträcka. I delen av utredningsområdet som låg närmast det nu aktuella undersökningsområdet påträffades ett antal möjliga boplatslägen (Kihlstedt 2022).

Gravfältet L2014:7937 (intill vilket den aktuella schaktningsövervakningen utfördes) har endast inventerats vid förstagångsinventeringen. Vid 1979 års revideringsinventering var platsen helt igenvuxen med slån- samt nyponbuskage och kunde inte besiktigas. Vid tillfället för inventeringen bestod lämningen av en kvadratisk och nio runda stensättningar. Lämningarna var fyllda och övertorvade. Åtminstone vissa av dem hade kantkedja. Flera av stensättningarna var skadade med mittgropar och inom lämningen fanns åtminstone en sentida husgrund. Den kvadratiske stensättningen beskrevs som osäker och kan i stället utgöra ytterligare en husgrund (KMR).

Figur 1 (föregående sida). Översiktskarta med aktuellt undersökningsområde inom grå cirkel. Skala 1:50 000 med instick i skala 1:1 000 000.

Figur 2. Karta över Granby och dess närområde med aktuellt undersökningsområde inom grå cirkel. Skala 1:20 000 med instick i skala 1:500 000.

Figur 3. Fornlämningssmiljön runtom undersökningsområdet, som är markerat med svart. Skala 1:10 000 med instick i skala 1:250 000.

SYFTE OCH MÅLGRUPPER

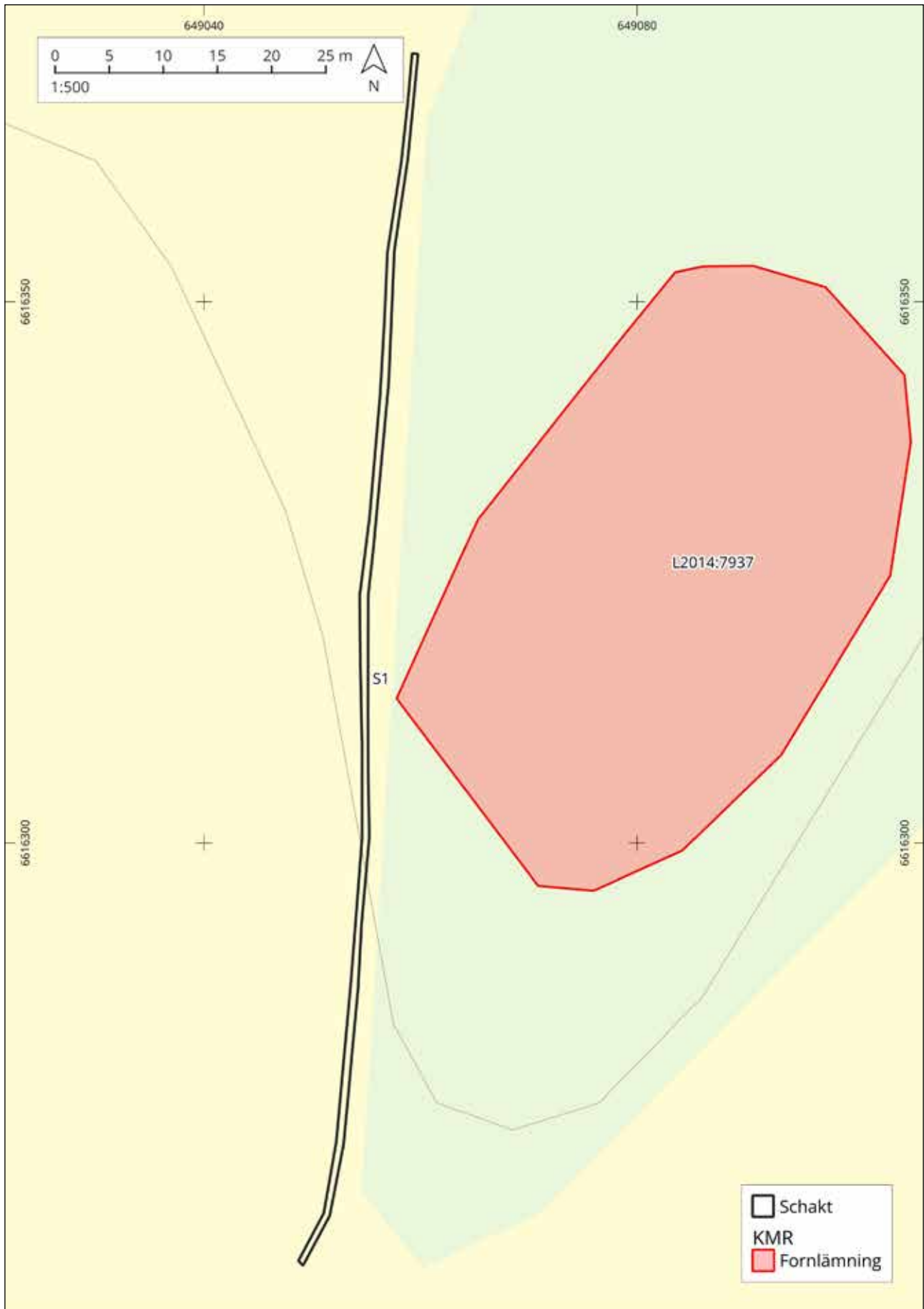

Syftet med undersökningen var att med ett vetenskapligt arbetssätt dokumentera fornlämningsområdet till fornlämningen. Målgrupper för undersökningen var framför allt Länsstyrelsen och företagaren.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

Vid den arkeologiska undersökningen i form av schaktningsövervakning grävdes ett schakt i nord-sydlig riktning längs en sträcka av 115 meter med bredd av 0,6–0,8 meter och djup av 0,8 meter. Schaktet beskrevs, fotograferades och mättes in med mobilapplikationen SW Maps. Inmätningen bearbetades sedan i programmet QGIS 3.44.4. I samband med schaktningsövervakningen gjordes en snabb översyn av gravfältet L2014:7937. Det försvårades dock av att lämningen bitvis var väldigt igenvuxen av buskage.

Figur 4. Schaktplan över det aktuella undersökningsområdet. Skala 1:500.

RESULTAT

Schaktningsövervakning

Schakt S1 grävdes direkt väster om gravfältet L2014:7937 i åkermark. Det översta jordlagret bestod av 0,3 meter matjord som sedan succesivt övergick till undergrund som bestod av gråbrun lera. Centralt i schaktet, närmast gravfältet på moränhöjden, övergick undergrunden från lera till sandig morän. Vid schaktningen framkom inga arkeologiska fynd eller anläggningar och därav framkom ingenting av antikvariskt intresse.

Figur 5. Schaktet S1 från söder. Till höger i bild syns utkanten av moränhöjden där gravfältet L2014:7937 ligger.

Gravfältet L2014:7937

Att lämningens område var bitvis igenvuxet innebär att inte alla stensättningar kunde identifieras. De delar som kunde besiktigas stämde överens med beskrivningen i KMR. Torven på lämningarna hade skadats ytligt av böckande vildsvin. I slutningen öster om gravfältet låg röjningssten som till stora delar var övervuxna med buskage. Direkt norr om gravfältet påträffades vad som kan vara en husgrund med spismursröse. Det är dock osäkert, då buskaget gjorde det svåråtkomligt. Det kan utgöra den husgrund som enligt beskrivningen i KMR ska ligga på krönet av höjden. I gravfältets södra del påträffades en kvadratisk grop med stensatta kanter, som tolkades kunna utgöra rester efter en källare. Arkeologgruppen föreslår inga ändringar i lämningens registrering i KMR.

Figur 6. Den möjliga källargropen i gravfältets södra del, bevuxen med flera träd. Foto från norr.

UTVÄRDERING AV RESULTATEN

I FÖRHÅLLANDE TILL UNDERSÖKNINGSPLANEN

Den arkeologiska undersökningen i form av schaktningsövervakning utfördes i enlighet med den etablerade kostnadsberäkningen och undersökningsplanen (som baserades på Länsstyrelsens förfrågningsunderlag) utan avvikelser.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Län	Stockholm
Kommun	Sigtuna
Landskap	Uppland
Socken	Sankt Per
Fastighet	Granby 3:10
Lämningsnummer	L2014:7937
Lämningsstyp	Gravfält
Datering	-
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens beslutsdatum	2023-10-25
Länsstyrelsens diarienummer	431-45852-2023
Ärendenummer i Fornreg	202301296
Arkeologgruppens projektnummer	P23068
Projektledning	Rasmus Ohlsson
Personal	Marcus Ekenhjälm & Rasmus Ohlsson
Underkonsulter	
Undersökningstid	November 2025
Undersökt yta	72 m ²
Inmätningsteknik	Telefonapplikation: SW Maps
Koordinatsystem	SWEREF 99TM
Höjdsystem	RH 2000
Arkiv	Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.
Digitalt arkiv	Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.
Fynd	Inga fynd gjordes.

REFERENSER

Tryckta källor

Kihlstedt, B. 2022. *Kraftledning Sigtuna – Odensala. Arkeologisk utredning etapp 1. Haga, Odensala och S:t Pers socknar, Sigtuna kommun, Stockholms län, Uppland, Vassunda och Knivsta socknar, Knivsta kommun, Uppsala län, Uppland*. Stiftelsen kulturmiljövård rapport 2022:63.

Webbmaterial

Kulturmiljöregistret (KMR). Forsök.

<https://app.raa.se/open/fornsok/> [2026-02-05].

FÖRTECKNING ÖVER FIGURER

Figur 1. Översigtskarta med aktuellt undersökningsområde inom grå cirkel. Skala 1:50 000 med instick i skala 1:1 000 000.

Figur 2. Karta över Granby och dess närområde med aktuellt undersökningsområde inom grå cirkel. Skala 1:20 000 med instick i skala 1:500 000.

Figur 3. Fornlämningsmiljön runt om undersökningsområdet, som är markerat med svart. Skala 1:10 000 med instick i skala 1:250 000.

Figur 4. Schaktplan över det aktuella undersökningsområdet. Skala 1:500.

Figur 5. Schaktet S1 från söder. Till höger i bild syns utkanten av moränhöjden där gravfältet L2014:7937 ligger.

Figur 6. Den möjliga källargropen i gravfältets södra del, bevuxen med flera träd. Foto från norr.

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

Bilaga 1. Schakttabell

BILAGOR

Bilaga 1. Schakttabell

Snr	Storlek/m	Djup/m	Beskrivning	Anläggning
1	115x0,6–0,8	0,8	0,3 m matjord med en succesiv övergång till undergrund av gråbrun lera. I en liten yta centralt i schaktet övergick undergrunden till sandig morän.	

Arkeologgruppen AB

RAPPORT 2026:13

